Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

►**B**

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2003/99/EK

(2003. gada 17. novembris)

par zoonožu un zoonožu ierosinātāju uzraudzību, ar kuru groza Padomes Lēmumu 90/424/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 92/117/EEK

(OV L 325, 12.12.2003, lpp. 31)

Grozīta ar:

		Oficiālais Vēstnesis		
		Nr.	Lappuse	Datums
►**M1**	Padomes Direktīva 2006/104/EK (2006. gada 20. novembrī)	L 363	352	20.12.2006

▼B

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2003/99/EK

(2003. gada 17. novembris)

par zoonožu un zoonožu ierosinātāju uzraudzību, ar kuru groza Padomes Lēmumu 90/424/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 92/117/EEK

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši tā 152. panta 4. punkta b) apakšpunktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ([1]),

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([2]),

apspriedušies ar Reģionu komiteju,

rīkojoties saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ([3]),

tā kā:

(1) Dzīvi dzīvnieki un dzīvnieku izcelsmes pārtika ir iekļauta Līguma I pielikumā dotajā sarakstā. Lopkopība un dzīvnieku izcelsmes pārtikas laišana tirgū ir būtisks lauksaimnieku ienākumu avots. Veterināro pasākumu īstenošana ar mērķi paaugstināt sabiedrības un dzīvnieku veselības līmeni Kopienā palīdz racionāli attīstīt lauksaimniecības nozari.

(2) Cilvēku veselības aizsardzība pret slimībām un infekcijām, kuras ir tieši vai netieši pārnēsājamas dzīvnieku vai cilvēku starpā (zoonozes), ir sevišķi svarīga.

(3) Ar pārtikas starpniecību pārnēsājamas zoonozes var izraisīt cilvēku ciešanas, kā arī ekonomiskus zaudējumus pārtikas ražošanai un pārtikas rūpniecībai.

(4) Rūpes rada arī jautājums par zoonozēm, kuras tiek pārnēsātas ar citu avotu, nevis pārtikas, starpniecību, jo īpaši no savvaļas dzīvniekiem un lolojumdzīvniekiem.

(5) Padomes 1992. gada 17. decembra Direktīvā 92/117/EEK par aizsardzības pasākumiem pret noteiktām zoonozēm un zoonožu ierosinātājiem dzīvniekos un dzīvnieku izcelsmes produktos, lai izvairītos no pārtikas izcelsmes infekcijām un intoksikācijām ([4]), tika paredzēta uzraudzības sistēmas izveide dažām zoonozēm gan dalībvalstu, gan Kopienas līmenī.

(6) Ar Kopienas references laboratorijas zoonožu epidemioloģijai palīdzību Komisija reizi gadā no dalībvalstīm savāc uzraudzības rezultātus un tos apkopo. Rezultāti tiek publicēti reizi gadā kopš 1995. gada. Tie sniedz pamatu pašreizējās situācijas novērtējumam attiecībā uz zoonozēm un zoonožu ierosinātājiem. Tomēr datu vākšanas sistēmas nav saskaņotas, un tādēļ neļauj izdarīt salīdzinājumus dalībvalstu starpā.

([1]) OV C 304 E, 30.10.2001., 250. lpp.
([2]) OV C 94, 18.4.2002., 18. lpp.
([3]) Eiropas Parlamenta 2002. gada 15. maija atzinums (OV C 180 E, 31.7.2003., 161. lpp.), Padomes 2003. gada 20. februāra kopējā nostāja (OV C 90 E, 15.4.2003., 9. lpp.) un Eiropas Parlamenta 2003. gada 19. jūnija nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta).
([4]) OV L 62, 15.3.1993., 38. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Regulu (EK) Nr. 806/2003 (OV L 122, 16.5.2003., 1. lpp.).

▼B

(7) Citi Kopienas tiesību akti paredz dažu zoonožu uzraudzību un kontroli dzīvnieku populācijās. Padomes 1964. gada 26. jūnija Direktīvas 64/432/EEK par dzīvnieku veselības problēmām, kas ietekmē Kopienas iekšējo tirdzniecību ar liellopiem un cūkām ([1]), jo īpaši attiecas uz liellopu tuberkulozi un liellopu brucelozi. Padomes 1991. gada 28. janvāra Direktīva 91/68/EEK par dzīvnieku veselības nosacījumiem, kas reglamentē Kopienas iekšējo tirdzniecību ar aitām un kazām ([2]), attiecas uz aitu un kazu brucelozi. Šai direktīvai nav jārada nevajadzīga šo esošo prasību divkāršošanās.

(8) Turklāt jaunai Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par pārtikas produktu higiēnu ir jāattiecas uz konkrētiem elementiem, kas nepieciešami zoonožu un zoonožu ierosinātāju profilaksei, kontrolei un uzraudzībai, un tajā jāiekļauj īpašas prasības attiecībā uz pārtikas mikrobioloģisko kvalitāti.

(9) Direktīvā 92/117/EEK ir paredzēta datu vākšana par gadījumiem, kad zoonozes konstatētas cilvēkiem. Eiropas Parlamenta un Padomes 1998. gada 24. septembra Lēmuma Nr. 2119/98/EK, ar ko izveido epidemioloģiskās uzraudzības un infekcijas slimību kontroles tīklu ([3]), mērķis ir pastiprināt šādu datu vākšanu un Kopienā sekmēt infekcijas slimību profilakses un kontroles uzlabošanu.

(10) Datu vākšana par zoonožu un zoonožu ierosinātāju parādīšanos dzīvniekos, pārtikā, barībā un cilvēkos ir vajadzīga, lai noteiktu zoonožu tendences un avotus.

(11) Veselības aizsardzības veterināro pasākumu zinātniskā komiteja savā atzinumā par zoonozēm, ko tā pieņēma 2000. gada 12. aprīlī, uzskatīja, ka tajā laikā spēkā esošie barības izraisītu zoonožu kontroles pasākumi ir nepietiekami. Tā arī uzskatīja, ka dalībvalstu savāktie epidemioloģiskie dati ir nepilnīgi un nav pilnībā salīdzināmi. Līdz ar to komiteja ieteica uzlabotus uzraudzības pasākumus un identificēja riska vadības iespējas. Komiteja jo īpaši kā veselības aizsardzības prioritātes identificēja *Salmonella* spp., *Campylobacter* spp., verotoksigēnos *Escherichia coli* (*VTEC*), *Listeria monocytogenes*, *Cryptosporidium* spp., *Echinococcus granulosus/multilocularis* un *Trichinella spiralis*.

(12) Tādēļ ir nepieciešams uzlabot esošās uzraudzības un datu vākšanas sistēmas, kas noteiktas Direktīvā 92/117/EEK. Vienlaicīgi Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 17. novembra Regula (EK) Nr. 2160/2003 par salmonellas un citu pārtikas izraisītu zoonožu ierosinātāju kontroli ([4]) aizstās īpašos kontroles pasākumus, kuri noteikti Direktīvā 92/117/EEK. Tādēļ ir jāatceļ Direktīva 92/117/EEK.

(13) Jaunais satvars zinātniskiem ieteikumiem un zinātniskam atbalstam pārtikas nekaitīguma jautājumos, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulu (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu ([5]), ir jāizmanto attiecīgo datu vākšanai un analīzei.

(14) Vajadzības gadījumā, lai padarītu datus vieglāk apkopojamus un salīdzināmus, uzraudzībai jānotiek saskaņoti. Tas dotu iespēju izvērtēt zoonožu un zoonožu ierosinātāju tendences un avotus

([1]) OV 121, 29.7.1964., 1977. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1226/2002 (OV L 179, 9.7.2002., 13. lpp.).
([2]) OV L 46, 19.2.1991., 19. lpp. Direktīvā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Lēmumu 2003/708/EK (OV L 258, 10.10.2003., 11. lpp.).
([3]) OV L 268, 3.10.1998., 1. lpp.
([4]) OV L 325, 12.12.2003., 1. lpp.
([5]) OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.

▼B

Kopienā. Savāktajiem datiem līdz ar datiem no citiem avotiem ir jāveido zoonotisko organismu riska novērtējuma pamats.

(15) Zoonozēm, kas cilvēka veselībai rada vislielākos draudus, jāpiešķir prioritāte. Tomēr uzraudzības sistēmām arī jāatvieglo potenciālo vai jaunu zoonožu, kā arī jaunu zoonotisko organismu celmu konstatēšana.

(16) Satraucošā rezistences attīstība pret antibakteriāliem līdzekļiem (piemēram, antibakteriāliem medikamentiem un antibakteriālām barības piedevām) ir īpašība, kura ir jāuzrauga. Jāparedz tas, ka šāda uzraudzība ir attiecināma ne vien uz zoonožu ierosinātājiem, bet arī, ciktāl tie apdraud iedzīvotāju veselību, arī uz citiem slimību ierosinātājiem. Jo īpaši lietderīga var būt indikatororganismu uzraudzība. Šādos organismos uzkrājas rezistences gēni, kurus tie var nodot patogēnām baktērijām.

(17) Papildus vispārīgai uzraudzībai var atzīt īpašas vajadzības, kuras var radīt nepieciešamību pēc koordinētu uzraudzības programmu ieviešanas. Īpaša uzmanība jāpievērš zoonozēm, kuras uzskaitītas Regulas (EK) Nr. 2160/2003 I pielikumā.

(18) Ja pārtikas izraisīti zoonožu uzliesmojumi tiek rūpīgi pārbaudīti, tie dod iespēju identificēt patogēnu, pārtikas produktu, kas ir tā nesējs, un pārtikas izstrādājuma un tā apstrādes faktorus, kas sekmējuši šādu uzliesmojumu. Tādēļ ir lietderīgi izstrādāt noteikumus par šādu pārbaudi un par ciešu sadarbību starp dažādām iestādēm.

(19) Uz transmisīvajām sūkļveida encefalopātijām attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Regula (EK) Nr. 999/2001, ar ko nosaka dažu transmisīvo sūkļveida encefalopātiju profilakses, kontroles un apkarošanas noteikumus ([1]).

(20) Lai nodrošinātu to, ka par zoonozēm un zoonožu ierosinātājiem savākto informāciju ir iespējams izmantot lietderīgi, jāparedz attiecīgi noteikumi par visas atbilstošās informācijas apmaiņu. Minētā informācija jāsavāc dalībvalstīs un jānosūta Komisijai kā ziņojumi, kas tūlīt jāpārsūta Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei un attiecīgā veidā jādara zināma atklātībai.

(21) Ziņojumi ir jāiesniedz reizi gadā. Tomēr, ja apstākļi to atļauj, var būt lietderīgi arī papildu ziņojumi.

(22) Var būt lietderīgi uzdot valstu un Kopienas references laboratorijām sniegt norādījumus un palīdzību attiecībā uz analīzēm un testēšanu saistībā ar zoonozēm un zoonožu ierosinātājiem, kuri ietilpst šīs direktīvas darbības jomā.

(23) Padomes 1990. gada 26. jūnija Lēmums 90/424/EEK par izdevumiem veterinārajā jomā ([2]) ir jāgroza tiktāl, ciktāl tas attiecas uz sīki izstrādātajiem noteikumiem, kuri attiecas uz Kopienas finansiālo ieguldījumu dažās darbībās, kuras saistītas ar zoonožu un zoonožu ierosinātāju uzraudzību un kontroli.

(24) Jānosaka attiecīgi pasākumi, lai grozītu dažus šīs direktīvas noteikumus, ņemot vērā tehnikas un zinātnes attīstību, un lai pieņemtu īstenošanas un pārejas pasākumus.

(25) Ņemot vērā tehnikas un zinātnes attīstību, jānodrošina cieša un efektīva Komisijas un dalībvalstu sadarbība pastāvīgajā komitejā, kura izveidota ar Regulu (EK) Nr. 178/2002.

(26) Dalībvalstis vienas pašas nevar savākt salīdzināmus datus, kas nodrošinātu pamatu Kopienas līmenī nozīmīgu zoonotisku organismu riska novērtējumam. Šādu datu vākšanu labāk iespējams

([1]) OV L 147, 31.5.2001., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1494/2002 (OV L 225, 22.8.2002., 3. lpp.).

([2]) OV L 224, 18.8.1990., 19. lpp. Lēmumā jaunākie grozījumi izdarīti ar Lēmumu 2001/572/EK (OV L 203, 28.7.2001., 16. lpp.).

▼B

panākt Kopienas līmenī. Kopiena tādēļ var pieņemt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā noteikts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā izklāstīto proporcionalitātes principu šī direktīva neparedz neko tādu, kas nebūtu samērīgs ar to, kas nepieciešams minēto mērķu sasniegšanai. Atbildība par uzraudzības sistēmu izveidi un uzturēšanu jāuzņemas dalībvalstīm.

(27) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi jāpieņem saskaņā ar Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumu 1999/468/EK, kas nosaka Komisijai piešķirto izpildes pilnvaru īstenošanas kārtību ([1]),

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

I NODAĻA

IEVADA NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets un darbības joma

1. Šīs direktīvas mērķis ir nodrošināt to, lai pienācīgi tiktu uzraudzītas zoonozes, zoonožu ierosinātāji un ar tiem saistītā mikrobu rezistence un lai pārtikas izraisīti uzliesmojumiem tiktu veikta pietiekama epidemioloģiska izmeklēšana, kas ļautu Kopienai savākt vajadzīgo informāciju, lai izvērtētu attiecīgās tendences un avotus.

2. Šī direktīva attiecas uz:

a) zoonožu un zoonožu ierosinātāju uzraudzību;

b) saistītās mikrobu rezistences uzraudzību;

c) pārtikas izraisītu uzliesmojumu epidemioloģisko izmeklēšanu;

d) informācijas apmaiņu saistībā ar zoonozēm un zoonožu ierosinātājiem.

3. Šo direktīvu piemēro, neskarot konkrētākus Kopienas noteikumus par dzīvnieku veselību, dzīvnieku ēdināšanu, pārtikas higiēnu, cilvēku infekcijas slimībām, drošību un veselības aizsardzību darbā, gēnu tehnoloģiju un transmisīvām sūkļveida encefalopātijām.

2. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

1. Definīcijas, kas noteiktas Regulā (EK) Nr. 178/2002;

2. Šādas definīcijas:

a) "zoonoze" ir jebkāda slimība un/vai infekcija, kas ir dabīgā ceļā tieši vai netieši pārnēsājama dzīvnieku un cilvēku starpā;

b) "zoonozes ierosinātājs" ir jebkurš vīruss, baktērija, sēne, parazīts vai cits bioloģisks veselums, kas var izraisīt zoonozi;

c) "mikrobu rezistence" ir dažu sugu mikroorganismu spēja izdzīvot vai pat augt noteiktas koncentrācijas antibakteriāla līdzekļa klātbūtnē, kas parasti ir pietiekama, lai kavētu tās pašas sugas mikroorganismu attīstību vai tos nogalinātu;

d) "pārtikas izraisīts uzliesmojums" nozīmē noteiktos apstākļos novērotu divu vai vairāku tās pašas slimības un/vai infekcijas

([1]) OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

▼B

gadījumu sastopamību cilvēkiem vai situāciju, kurā novērotais gadījumu skaits pārsniedz sagaidāmo skaitu un kur šie gadījumi ir saistīti vai iespējami saistīti ar vienu un to pašu pārtikas avotu;

e) "uzraudzība" ir datu vākšanas, analīzes un izplatīšanas sistēma attiecībā uz zoonožu, zoonožu ierosinātāju un ar tiem saistītas mikrobu rezistences parādīšanos.

3. pants

Vispārīgi pienākumi

1. Dalībvalstis nodrošina to, lai dati par zoonožu, zoonožu ierosinātāju un ar tiem saistītas mikrobu rezistences parādīšanos tiktu vākti, analizēti un publicēti nekavējoties saskaņā ar šīs direktīvas prasībām un ar jebkādiem noteikumiem, kas pieņemti, ievērojot tās.

2. Katra dalībvalsts šīs direktīvas nolūkā norīko kompetentu iestādi vai kompetentas iestādes un par to paziņo Komisijai. Ja dalībvalsts norīko vairāk nekā vienu kompetentu iestādi, tā:

a) paziņo Komisijai par kompetento iestādi, kura darbosies kā kontaktpunkts kontaktiem ar Komisiju;

b) nodrošina kompetento iestāžu sadarbību, lai garantētu šīs direktīvas prasību pienācīgu izpildi.

3. Katra dalībvalsts nodrošina efektīvas un nepārtrauktas sadarbības izveidošanos, pamatojoties uz vispārīgas informācijas un vajadzības gadījumā īpašu datu apmaiņu, starp šīs direktīvas nolūkā izraudzīto kompetento iestādi vai iestādēm un:

a) kompetentajām iestādēm Kopienas tiesību aktu par dzīvnieku veselību nolūkā;

b) kompetentajām iestādēm Kopienas tiesību aktu par barību nolūkā;

c) kompetentajām iestādēm Kopienas tiesību aktu par pārtikas higiēnu nolūkā;

d) struktūrām un/vai iestādēm, kas minētas Lēmuma Nr. 2119/98/EK 1. pantā;

e) citām attiecīgām iestādēm un organizācijām.

4. Visas dalībvalstis nodrošina, lai 2. pantā minētās kompetentās iestādes vai kompetento iestāžu attiecīgās amatpersonas saņemtu piemērotu sākotnējo un pastāvīgo apmācību veterinārmedicīnas zinātnē, mikrobioloģijā vai epidemioloģijā, pēc vajadzības.

II NODAĻA

ZOONOŽU UN ZOONOŽU IEROSINĀTĀJU UZRAUDZĪBA

4. pants

Zoonožu un zoonožu ierosinātāju uzraudzības vispārīgi noteikumi

1. Dalībvalstis savāc atbilstošus un salīdzināmus datus, lai identificētu un raksturotu apdraudējumus, lai novērtētu iedarbību un lai raksturotu riskus saistībā ar zoonozēm un zoonožu ierosinātājiem.

2. Uzraudzība tajā pārtikas aprites posmā vai posmos, kas ir vispiemērotākie attiecīgajai zoonozei vai zoonozes ierosinātājam, proti:

a) primārās ražošanas līmenī un/vai

b) citos pārtikas aprites posmos, tostarp pārtikā un barībā.

▼B

3. Uzraudzība attiecas uz I pielikuma A daļā uzskaitītajām zoonozēm un zoonožu ierosinātājiem. Ja epidemioloģiskā situācija dalībvalstī to atļauj, uzrauga arī I pielikuma B daļā uzskaitītās zoonozes un zoonožu ierosinātājus.

4. I pielikumu var grozīt saskaņā ar 12. panta 2. punktā minēto procedūru, lai tajā dotajiem sarakstiem pievienotu zoonozes vai zoonožu ierosinātājus vai svītrotu tos, ņemot vērā jo īpaši šādus kritērijus:

a) to parādīšanos dzīvnieku vai cilvēku populācijās, barībā un pārtikā;

b) to ietekmes nopietnumu attiecībā uz cilvēkiem;

c) to ekonomiskās sekas attiecībā uz dzīvnieku un cilvēku veselības aprūpi, kā arī barības un pārtikas nozarēm;

d) epidemioloģiskās tendences dzīvnieku vai cilvēku populācijās, barībā un pārtikā.

5. Uzraudzības pamatā ir dalībvalstīs esošās sistēmas. Tomēr vajadzības gadījumā, lai padarītu datus vieglāk apkopojamus un salīdzināmus, I pielikumā uzskaitīto zoonožu un zoonožu ierosinātāju uzraudzībai var noteikt sīki izstrādātus noteikumus saskaņā ar 12. panta 2. punktā minēto procedūru, un ņemot vērā citus Kopienas noteikumus, kas paredzēti dzīvnieku veselības, pārtikas higiēnas un cilvēku infekcijas slimību jomās.

Šādos sīki izstrādātos noteikumos paredz prasību minimumu dažu zoonožu vai zoonožu ierosinātāju uzraudzībai. Tajos jo īpaši var paredzēt:

a) dzīvnieku populāciju vai apakšpopulācijas, vai pārtikas aprites posmus, kam jāpiemēro uzraudzība;

b) savācamo datu raksturu un veidu;

c) gadījumu definīcijas;

d) izmantojamās paraugu ņemšanas shēmas;

e) laboratoriskās metodes, kas izmantojamas testēšanā;

f) ziņošanas biežumu, tostarp pamatnostādnes ziņošanai vietējo, reģionālo un centrālo iestāžu starpā.

6. Apsverot to, vai ierosināt sīki izstrādātus noteikumus saskaņā ar 5. punktu, lai saskaņotu zoonožu un zoonožu ierosinātāju regulāro uzraudzību, Komisija dod priekšroku I pielikuma A daļā uzskaitītām zoonozēm un zoonožu ierosinātājiem.

5. pants

Koordinētas uzraudzības programmas

1. Ja dati, kas savākti ar regulārās uzraudzības starpniecību saskaņā ar 4 pantu, nav pietiekami, var paredzēt koordinētas uzraudzības programmas attiecībā uz vienu vai vairākām zoonozēm un/vai zoonožu ierosinātājiem saskaņā ar 12. panta 2. punktā minēto procedūru. Koordinētas uzraudzības programmas var izveidot jo īpaši tad, ja ir identificētas īpašas vajadzības, lai izvērtētu riskus un lai noteiktu nulles līnijas lielumus saistībā ar zoonozēm vai zoonožu ierosinātājiem dalībvalstu līmenī vai Kopienas līmenī.

2. Ja tiek izveidota koordinēta uzraudzības programma, izdara īpašu atsauci uz zoonozēm un zoonožu ierosinātājiem dzīvnieku populācijās, kas minētas Regulas (EK) Nr. 2160/2003 I pielikumā.

3. Noteikumu minimums attiecībā uz koordinētām uzraudzības programmām ir paredzēts III pielikumā.

▼B

6. pants

Pārtikas apritē iesaistītu tirgus dalībnieku pienākumi

1. Dalībvalstis nodrošina to, ka pārtikas apritē iesaistīti tirgus dalībnieki, veicot pārbaudes attiecībā uz zoonožu un zoonožu ierosinātāju esamību, ievērojot 4. panta 2. punktā paredzēto uzraudzību:

a) patur rezultātus un organizē jebkāda attiecīga izolāta saglabāšanu uz laiku, ko precizē kompetentā iestāde;

b) pēc pieprasījuma dara zināmus rezultātus vai nogādā izolātus kompetentajai iestādei.

2. Saskaņā ar 12. panta 2. punktā minēto procedūru var noteikt sīki izstrādātus noteikumus šā panta īstenošanai.

III NODAĻA

MIKROBU REZISTENCE

7. pants

Mikrobu rezistences uzraudzība

1. Dalībvalstis saskaņā ar II pielikumā izklāstītajām prasībām nodrošina to, ka uzraudzība sniedz salīdzināmus datus par mikrobu rezistences parādīšanos zoonožu ierosinātājos un, ciktāl tie apdraud tautas veselību, citos slimību ierosinātājos.

2. Šāda uzraudzība papildina cilvēku izolātu uzraudzību, ko veic saskaņā ar Lēmumu Nr. 2119/98/EK.

3. Saskaņā ar 12. panta 2. punktā minēto procedūru nosaka sīki izstrādātus noteikumus šā panta īstenošanai.

IV NODAĻA

PĀRTIKAS IZRAISĪTI UZLIESMOJUMI

8. pants

Pārtikas izraisītu uzliesmojumu epidemioloģiskā izmeklēšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, kad pārtikas apritē iesaistīts tirgus dalībnieks saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 178/2002 19. panta 3. punktu sniedz informāciju kompetentajai iestādei, attiecīgais pārtikas produkts vai atbilstošs tā paraugs tiek saglabāts, lai nekavētu tā izmeklēšanu laboratorijā vai jebkāda pārtikas izraisīta uzliesmojuma izmeklēšanu.

2. Kompetentā iestāde izmeklē pārtikas izraisītus uzliesmojumus sadarbībā ar Lēmuma Nr. 2119/98/EK 1. pantā minētajām iestādēm. Izmeklēšana sniedz datus par epidemioloģisko profilu, iespējami skartajiem pārtikas produktiem un iespējamiem uzliesmojuma cēloņiem. Ciktāl iespējams, izmeklēšana ietver atbilstošus epidemioloģiskus un mikrobioloģiskus pētījumus. Kompetentā iestāde nosūta Komisijai (kura tālāk to nosūta Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei) kopsavilkuma ziņojumu par veikto izmeklēšanu, kurā ietverta IV pielikuma E daļā minētā informācija.

3. Saskaņā ar 12. panta 2. punktā minēto procedūru var noteikt sīki izstrādātus noteikumus attiecībā uz pārtikas izraisītu uzliesmojumu izmeklēšanu.

4. 1. un 2. punktu piemēro, neskarot Kopienas noteikumus par produktu drošību, agrās brīdināšanas un reaģēšanas sistēmām cilvēku infekcijas slimību profilaksei un kontrolei, pārtikas higiēnu un pārtikas

▼B

aprites tiesību aktu vispārīgās prasības, jo īpaši tās, kuras attiecas uz ārkārtas pasākumiem un procedūrām pārtikas un barības izņemšanai no tirgus.

V NODAĻA

INFORMĀCIJAS APMAIŅA

9. pants

Zoonožu, zoonožu ierosinātāju un mikrobu rezistences tendenču un avotu novērtējums

1. Dalībvalstis novērtē zoonožu, zoonožu ierosinātāju un mikrobu rezistences tendences un avotus savā teritorijā.

▼M1

Visas dalībvalstis katru gadu līdz maija beigām, bet Bulgārija un Rumānija — pirmo reizi līdz 2008. gada maija beigām — nosūta Komisijai ziņojumu par zoonožu, zoonožu ierosinātāju un mikrobu rezistences tendencēm un avotiem, aptverot datus, kas savākti iepriekšējā gadā, ievērojot 4., 7. un 8. pantu. Ziņojumus un jebkādus to kopsavilkumus padara publiski pieejamus.

▼B

Ziņojumos ietverta arī Regulas (EK) Nr. 2160/2003 3. panta 2. punkta b) apakšpunktā minētā informācija.

Prasību minimums attiecībā uz ziņojumiem ir noteikts IV pielikumā. Sīki izstrādātus noteikumus par minēto ziņojumu novērtējumu, tostarp to formātu un informācijas minimumu, kas tajā jāiekļauj, var noteikt saskaņā ar 12. pants 2. punktā minēto procedūru.

Ja apstākļi atļauj, Komisija var pieprasīt īpašu papildu informāciju, un dalībvalstis pēc šāda pieprasījuma vai pēc pašu iniciatīvas iesniedz ziņojumus.

2. Komisija nosūta 1. punktā minētos ziņojumus Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei, kura tos pārbauda un līdz novembra beigām publicē kopsavilkuma ziņojumu par zoonožu, zoonožu ierosinātāju un mikrobu rezistences tendencēm un avotiem Kopienā.

Gatavojot kopsavilkuma ziņojumu, Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde var ņemt vērā citus datus, kas paredzēti Kopienas tiesību aktos, piemēram:

— Direktīvas 64/432/EEK 8. pantā,

— Direktīvas 89/397/EEK 14. panta 2. punktā ([1]),

— Lēmuma 90/424/EEK 24. pantā,

— Lēmuma Nr. 2119/98/EK 4. pantā.

3. Dalībvalstis sniedz Komisijai koordinēto uzraudzības programmu, kas izveidotas saskaņā ar 5. pantu, rezultātus. Komisija nosūta rezultātus Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei. Rezultātus un jebkādus to kopsavilkumus padara publiski pieejamus.

([1]) Padomes 1989. gada 14. jūnija Direktīva 89/397/EEK par pārtikas produktu oficiālo kontroli (OV L 186, 30.6.1989., 23. lpp.).

▼B

VI NODAĻA

LABORATORIJAS

10. pants

Kopienas un valstu references laboratorijas

1. Saskaņā ar 12. panta 2. punktā minēto procedūru var nozīmēt vienu vai vairākas Kopienas references laboratorijas zoonožu un zoonožu ierosinātāju un mikrobu rezistences analīzei un testēšanai.

2. Neskarot attiecīgos Lēmuma 90/424/EEK noteikumus, Kopienas references laboratoriju atbildību un pienākumus, jo īpaši attiecībā uz to darbību koordināciju, kā arī valstu references laboratoriju atbildību un pienākumus nosaka saskaņā ar 12. panta 2. punktā minēto procedūru.

3. Dalībvalsts nozīmē valsts references laboratoriju katrā jomā, kurā ir izveidota Kopienas references laboratorija, un informē par to Komisiju.

4. Dažus valstu references laboratoriju uzdevumus un atbildību, jo īpaši attiecībā uz to darbību koordināciju, kā arī dažus attiecīgo laboratoriju uzdevumus un atbildību dalībvalstīs var noteikt saskaņā ar 12. panta 2. punktā minēto procedūru.

VII NODAĻA

ĪSTENOŠANA

11. pants

Pielikumu grozījumi un pārejas un izpildes pasākumi

II, III un IV pielikumu var grozīt un pieņemt jebkādus piemērotus pārejas vai izpildes pasākumus saskaņā ar 12. panta 2. punktā minēto procedūru.

12. pants

Komitejas procedūra

1. Komisijai palīdz Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības komiteja, kas izveidota ar Regulu (EK) Nr. 178/2002, vai vajadzības gadījumā komiteja, kas izveidota ar Lēmumu Nr. 2119/98/EK.

2. Ja ir norāde uz šo punktu, tad piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā paredzētais termiņš ir trīs mēneši.

3. Komiteja pieņem savu reglamentu.

13. pants

Konsultācijas ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi

Komisija apspriežas ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi visos jautājumos, uz kuriem attiecas šīs direktīvas darbības joma, kam ir būtiska ietekme uz veselības aizsardzību, jo īpaši pirms jebkādu I vai II pielikuma grozījumu ierosināšanas vai pirms jebkādas koordinētas uzraudzības programmas izveides saskaņā ar 5. pantu.

▼B

14. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis līdz 2004. gada 12. aprīlim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Dalībvalstis piemēro minētos pasākumus līdz 2004. gada 12. jūnijam.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis paziņo Komisijai to savu tiesību aktu noteikumus, kurus tās pieņem jomā, uz ko attiecas šī direktīva.

VIII NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

15. pants

Atcelšana

Direktīvu 92/117/EEK atceļ no 2004. gada 12. jūnija.

Tomēr pasākumi, kurus dalībvalstis ir pieņēmušas, ievērojot Direktīvas 92/117/EEK 8. panta 1. punktu, un pasākumi, kuri ieviesti saskaņā ar tās 10. panta 1. punktu, kā arī plāni, kuri apstiprināti saskaņā ar tās 8. panta 3. punktu, paliek spēkā līdz brīdim, kad apstiprinātas atbilstošas kontroles programmas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2160/2003 5. pantu.

16. pants

Lēmuma 90/424/EEK grozījumi

Lēmumu 90/424/EEK groza šādi.

1. Lēmuma 29. pantu aizstāj ar šādu pantu:

"29. pants

1. Dalībvalstis var lūgt Kopienas finansiālu ieguldījumu pielikuma 2. grupā precizēto zoonožu uzraudzībai un kontrolei saskaņā ar noteikumiem, kas minēti 24. panta 2. līdz 11. punktā.

2. Kopienas finansiālo palīdzību attiecībā uz zoonožu kontroli ievieš kā daļu no valsts kontroles programmas, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 17. novembra Regulas (EK) Nr. 2160/2003 par salmonellas un citu pārtikas izraisītu zoonožu ierosinātāju kontroli (*) 5. pantā. Kopienas finansiālā ieguldījuma līmeni nosaka maksimāli 50 % apmērā no izmaksām, kas radušās, īstenojot obligātos kontroles pasākumus.

(*) OV L 325, 12.12.2003., 1. lpp."

2. Iekļauj šādu pantu:

"29.a pants

Dalībvalstis var lūgt Kopienai 29. panta 2. punktā minēto finansiālo ieguldījumu attiecībā uz valsts plānu, kas ticis apstiprināts, pamatojoties uz Direktīvu 92/117/EEK, līdz dienai, kurā apstiprinātas atbil-

▼B

stošās kontroles programmas saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2160/2003 6. pantu.”

3. Pielikumā pievieno šādus ievilkumus 2. grupā dotajā sarakstā:

“— kampilobakterioze un tās ierosinātāji,

— listerioze un tās ierosinātāji,

— salmenoloze (zoonotiskā salmonella) un tās ierosinātāji,

— trihineloze un tās ierosinātāji,

— verotoksigēnie *Escherichia coli*.”

17. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

18. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

▼B

I PIELIKUMS

A. **Zoonozes un zoonožu ierosinātāji, uz kuriem jāattiecina uzraudzība**

— bruceloze un tās ierosinātāji

— kampilobakterioze un tās ierosinātāji

— ehinokokoze un tās ierosinātāji

— listerioze un tās ierosinātāji

— salmoneloze un tās ierosinātāji

— trihineloze un tās ierosinātāji

— tuberkuloze, ko izraisa *Mycobacterium bovis*

— verotoksigēnie *Escherichia coli*

B. **Zoonožu un zoonožu ierosinātāju, kas uzraugāmi saskaņā ar epidemioloģisko situāciju, saraksts**

1. *Vīrusu zoonozes*

— kalicivīruss

— A hepatīta vīruss

— gripas vīruss

— trakumsērga

— posmkāju pārnēsātie vīrusi

2. *Bakteriālās zoonozes*

— borelioze un tās ierosinātāji

— botulisms un tā ierosinātāji

— leptospiroze un tās ierosinātāji

— psitakoze un tās ierosinātāji

— tuberkuloze, kas nav minēta A punktā

— vibrioze un tās ierosinātāji

— jersinioze un tās ierosinātāji

3. *Parazītu zoonozes*

— anisakiāze un tās ierosinātāji

— kriptosporidioze un tās ierosinātāji

— cisticerkoze un tās ierosinātāji

— toksoplazmoze un tās ierosinātāji

4. *Citas zoonozes un zoonožu ierosinātāji*

▼B

II PIELIKUMS

Prasības antimikrobu rezistences uzraudzībai, ievērojot 7. pantu

A. **Vispārīgas prasības**

Dalībvalstīm jānodrošina tas, ka 7. pantā paredzētā mikrobu rezistences uzraudzības sistēma sniedz vismaz šādu informāciju:

1. Uzraudzībā iekļautā dzīvnieku suga;
2. Uzraudzībā iekļautās baktēriju sugas un/vai celmi;
3. Uzraudzībā izmantotā paraugu ņemšanas stratēģija;
4. Uzraudzībā iekļautie antibakteriālie līdzekļi;
5. Rezistences konstatēšanai izmantotā laboratorijas metodoloģija;
6. Mikrobu izolātu identificēšanai izmantotā laboratorijas metodoloģija;
7. Datu vākšanā izmantotās metodes.

B. **Konkrētas prasības**

Dalībvalstīm ir jānodrošina, lai uzraudzības sistēma sniegtu attiecīgo informāciju vismaz attiecībā uz *Salmonella* spp., *Campylobacter jejuni* un *Campylobacter coli* reprezentatīvo daudzumu no liellopiem, cūkām un mājputniem, kā arī no dzīvnieku izcelsmes pārtikas, kura iegūta no šīm sugām.

▼B

III PIELIKUMS

Koordinētās uzraudzības programmas, kas minētas 5. pantā

Izveidojot koordinētu uzraudzības programmu, jānosaka vismaz šādi programmas raksturlielumi:

— tās mērķis,

— tās ilgums,

— tās ģeogrāfiskais apgabals vai reģions,

— attiecīgās zoonozes un/vai zoonožu ierosinātāji,

— paraugu veids un citas pieprasītās datu vienības,

— paraugu ņemšanas shēmu minimums,

— laboratorisko pārbaužu metodes,

— kompetento iestāžu uzdevumi,

— piešķiramie līdzekļi,

— tās izmaksu provizoriskais aprēķins un tas, kā tās tiks segtas,

— rezultātu paziņošanas metode un laiks.

▼B

IV PIELIKUMS

Prasības attiecībā uz ziņojumiem, kas iesniedzami, ievērojot 9. panta 1. punktu

Ziņojumā, kas minēts 9. panta 1. punktā, jāsniedz vismaz šāda informācija. A līdz D daļa attiecas uz ziņojumiem par uzraudzību, kas veikta saskaņā ar 4. vai 7. pantu. E daļa attiecas uz ziņojumiem par uzraudzību, kas veikta saskaņā ar 8. pantu.

A. Sākotnēji par katru zoonozi vai zoonozes ierosinātāju rakstiski jāsniedz šāda informācija (vēlāk jāziņo tikai par izmaiņām):

a) uzraudzības sistēmas (paraugu ņemšanas stratēģijas, paraugu ņemšanas biežums, parauga veids, gadījuma definīcija, izmantotās diagnostikas metodes);

b) vakcinācijas politika un citas profilaktiskas darbības;

c) kontrolmehānismi un vajadzības gadījumā programmas;

d) pasākumi, ja tiek atklāti pozitīvi rezultāti vai atsevišķi gadījumi;

e) esošās ziņošanas sistēmas;

f) slimības un/vai infekcijas vēsture valstī.

B. Katru gadu ir rakstiski jāsniedz šāda informācija:

a) attiecīgā uzņēmīgo dzīvnieku populācija (līdz ar datumu, uz kuru attiecas skaitļi):

— ganāmpulku vai saimju skaits,

— dzīvnieku kopskaits un

— attiecīgā gadījumā iesaistītās ražošanas metodes;

b) uzraudzībā iesaistīto laboratoriju un iestāžu skaits un vispārīgs apraksts.

C. Katru gadu ir rakstiski jāsniedz šādas ziņas par katru zoonozes ierosinātāju un attiecīgo datu kategoriju līdz ar to sekām:

a) izmaiņas jau aprakstītajās sistēmās;

b) izmaiņas iepriekš aprakstītās metodēs;

c) izmeklējumu un tālākas tipizēšanas vai citas raksturošanas metodes rezultāti laboratorijās (par katru kategoriju jāziņo atsevišķi);

d) jaunākās situācijas, infekcijas tendences un avotu novērtējums valsts mērogā;

e) atbilstība zoonozes statusam;

f) atbilstība cilvēku gadījumiem kā cilvēku infekcijas avotam, ja tiek konstatēts dzīvniekos un pārtikā;

g) atzītās kontroles stratēģijas, ko varētu izmantot, lai novērstu vai mazinātu zoonožu ierosinātāju pārnēsāšanu uz cilvēkiem;

h) vajadzības gadījumā jebkura konkrēta darbība, par ko nolemts dalībvalstī vai kas ierosināta visai Kopienai, pamatojoties uz jaunāko situāciju.

D. Pārbaužu rezultātu paziņošana.

Rezultātus sniedz, uzrādot izmeklēto epidemioloģisko vienību (saimju, ganāmpulku, paraugu, partiju) skaitu un pozitīvo paraugu skaitu saskaņā ar gadījuma definīciju. Vajadzības gadījumā rezultātus sniedz tā, lai tiktu parādīta zooozes vai zoonozes ierosinātāja ģeogrāfiskā izplatība.

E. Attiecībā uz datiem par pārtikas izraisītiem uzliesmojumiem:

a) uzliesmojumu kopskaits viena gada laikā;

b) cilvēku nāves un saslimšanas gadījumu skaits šajos uzliesmojumos;

c) uzliesmojumu ierosinātāji, tostarp, ja iespējams, šo ierosinātāju serotips vai cits pilnīgs apraksts. Ja ierosinātāju nav iespējams identificēt, jānorāda šādas neidentificējamības iemesls;

d) pārtikas produkti, ko skāris uzliesmojums, un citi iespējami pārnēsātāji;

▼B

e) tās vietas veida identifikācija, kur aplūkojamais pārtikas produkts ticis ražots/pirkts/iegūts/patērēts;

f) veicinoši faktori, piemēram, pārtikas pārstrādes higiēnas nepilnības.